

Výpočet nákupnej ceny:

$$NC = PC + PC \times RS \times D / 100 \times 360$$

d- počet dní

rs – reposadzba

Prvý predaj pokl. poukázok sa realizuje na primárnom trhu, a to obvykle aukčnou formou.

Pri **americkej aukcii** sa uspokojujú akceptované objednávky za požadovaný výnos.

Pri **holandskej aukcii** sa uspokojujú akceptované objednávky za najvyšší akceptovaný výnos.

Na sekundárnom trhu PP sa realizujú obchody s už existujúcimi CP. Okrem nákupu a predaja PP do splatnosti zahrňajú operácie na sekundárnom trhu PP aj predaj PP so spätným odkúpením = repoobchody.

Repoobchod predstavuje súčasne dohodnutý predaj / nákup / CP po uplynutí stanovenej doby za vopred určenú cenu medzi účastníkmi trhu. Repoobchod sa môže uskutočniť na jeden deň, ale aj na niekoľko mesiacov, závisí od dohody zmluvných partnerov. Výhodou je, že je možné kúpiť resp. predať PP aj na veľmi krátku dobu, pričom výnos z tohto obchodu je vopred známy. Centrálna b. môže riadiť likviditu bank. sektoru a úrokové sadzby prostredníctvom trhu PP cez operácie na voľnom trhu. Formy týchto operácií sú:

- repoobchod
- repotender / predaj CP so spätným odkúpením vykonávaný aukčnou formou/
- nákup a predaj CP do doby splatnosti na sekundárnom trhu
- emisia PP Národnej banky Slovenska

Výnos z ŠPP definovaný ako rozdiel medzi nominálnou hodnotou a emisnou cenou ŠPP, podlieha 15 % zdaneniu. Za deň zdanenia výnosu emisie sa považuje deň ich emisie a za daňovníka investor, ktorý kúpil ŠPP v deň emisie, t. j. ich prvý nadobúdateľ. Výnosy, ktoré vzniknú pri obchodovaní so ŠPP na sek. trhu, teda zdaneniu nepodliehajú.

Repoobchody možno realizovať nielen s PP, ale aj s inými druhmi CP. Repoobchod je predaj CP so spätným odkúpením. Narozdiel repotender sa vykonáva zase aukčnou formou. Práve repotendre vykonávala NBS v minulom roku na riadenie likvidity v bankovom sektore. Podľa zámeru stiahnuť, prípadne dodať do bankového sektora peň. prostr. môže NBS uskutočniť buď sterilizačný alebo refinančný repotender.

Refinančný repotender NBS uskutočňuje vtedy, ak je potrebné bankovému sektoru dodať likviditu. Výsledkom sú konkrétne repoobchody NBS s komerčnými bankami. Subjektami predávajúcimi CP sú komerčné banky, kupujúcim je centrálna banka. CP, ktorými komerčná banka kryje svoje požiadavky v prípade refinančného repotendra musia byť v jej vlastníctve.

Sterilizačný repotender uskutočňuje NBS s komerčnými bankami. Subjektom predávajúcim CP je centrálna banka, kupujúcim komerčné banky.

Termínové a promptné obchody ako súčasť obchodovania na peňažnom trhu

Rozlišujeme okamžitý / promptný / a termínovaný trh . Pri okamžitom obchode dochádza k jeho vysporiadaniu bezprostredne po jeho uzavretí, resp. o niekoľko málo dní. Pri termínovanom obchode k jeho plneniu dochádza k pevne dohodnutému dátumu v budúcnosti. Všetky podstatné náležitosti termínovaného obchodu sú zmluvne

dohodnuté pri uzavretí. Dátum vysporiadania obchodu sa označuje ako valuta. Okamžité obchody na fin. trhu sa často vysporiadávajú s tzv. spotovou valutou, t. j. na druhý pracovný deň po ich uzavretí.

Príklad:

Predpokladajme, že banka Koruna sa dohodla v utorok 7. októbra s bankou Prosperita na nákupe nemeckých mariek za slovenské koruny. Banka Koruna nemecké marky dostane na svoj účet až na druhý pracovný deň po uskutočnení obchodu, t. j. až vo štvrtok. Takisto slovenské koruny bude mať banka Prosperita na svojom účte k dispozícii až 9. októbra, pretože banka Koruna jej ich previedla práve k tomuto dátumu. Ako je to s transakciami na peňažnom trhu? Dochádzalo k vysporiadaniu všetkých obchodov, ktoré sa uzavreli doobeda, ešte v ten istý deň. Obchody, ktoré sa dohodli poobede, sa vysporiadali na nasledujúci pracovný deň.

Banky obchodujú so spotovou valutou.

Príklad:

Predstavme si, že vo štvrtok, 9. októbra, sa banka K dohodne s bankou P, že jej požičia 100 mil. SK na jeden týždeň za 20 % p.a. K vyrovnaniu – čiže k samotnému prevodu peň. prostriedkov dôjde však až v pondelok 13. októbra. Na slovenskom medzibankovom trhu sa totiž v súčasnosti, rovnako ako v zahraničí, štandardne obchoduje so spotovou valutou / vyrovnanie sa realizuje na druhý pracovný deň odo dňa uzavretia obchodu /. Banka P bude mať teda na svojom účte požičané peň. prostriedky 100 mil. Sk až v pondelok 13. októbra, napriek tomu, že obchod dohodla už vo štvrtok 9. októbra. Takisto úroky, ktoré bude musieť na konci / v deň splatnosti/ splatiť, sa jej začínajú rátať až od pondelka 13. októbra. Samozrejme, po dohode bánk, ktoré obchod realizujú, môže aj v súčasnosti dôjsť k jeho vyrovnaniu skôr. t. j. vo štvrtok alebo v piatok. K splateniu peňažných prostriedkov bankou P dôjde o jeden týždeň čiže v pondelok 20. októbra. V tento deň banka P prevedie 100 mil. Sk spolu s úrokmi na účet banky K.

So spotovou valutou sa na peňažnom trhu vyrovnávajú obchody medzi bankami so splatnosťou od jedného týždňa do jedného roka. Pri spotových obchodoch, ktoré sú súčasťou okamžitého trhu, sa teda deň uzavretia obchodu líši odo dňa kedy reálne dochádza k jeho vyrovnaniu. Tak je to aj na termínovanom trhu. K vyrovnaniu tu však dochádza neskôr ako na druhý pracovný deň po dohodnutí obchodu.

Overnight a tomorrow next

Pri overnichte je deň dohodnutia obchodu totožný s dňom jeho vyrovnania / obchod musí byť dohodnutý predpoludním/ , pričom dlžník spláca peniaze nasledujúci pracovný deň.

Príklad:

Banka K sa v utorok 14. októbra dopoludnia, dohodne s bankou O, že jej požičia 50 mil. SK na overnight. K prevodu peň. prostriedkov dôjde ešte v ten istý deň. Banka O dostane teda na svoj účet požičanú sumu v utorok 14. októbra. K splateniu peň. prostriedkov bankou O dôjde nasledujúci pracovný deň, t. j. v stredu 15. októbra. V tento deň banka O prevedie 50 mil. Sk spolu s príslušnými úrokmi na účet banky K. Pri obchode tomorrow next je dňom vyrovnania nasledujúci pracovný deň po dni dohodnutia obchodu, pričom dlžník spláca peňažné prostriedky druhý pracovný deň po dni uzavretia obchodu. Realizáciou O/N ako i T/N teda dlžník získava peň. prostriedky väčšinou iba na jeden deň.

Podmienky repotendra NBS oznámi bankám prostredníctvom systému REUTERS, príp. faxom.

Príklad:/repoobchod/

Predpokladajme, že banka K má dočasný nedostatok peň. prostriedkov 100 mil. SK, a to od 23. decembra do 30. decembra. tj na jeden týždeň. Vzhľadom na to, že je vlastníkom ŠPP / ich splatnosť je o niekoľko mesiacov /, rozhodne sa urobiť týždňový repoobchod. Dňa 23. decembra sa dohodne banka K a banka D na repoobchode, ktorého podmienky sú nasledovné: Banka K 23. decembra predá potrebný počet pokladničných poukážok banke D, čím ešte v ten istý deň získa peňažné prostriedky. Banka D v ten istý deň prevedie príslušnú sumu slovenských korún na účet banky K. Banka D 30. decembra predá pokladničné poukážky späť banke K. Banka K v ten istý deň prevedie príslušnú sumu SK na účet banky D.

- bežný repoobchod – predáva CP obch. b a kupujúci je NBS
- obrátený – predávajúci je NBS a kupujúci je obch. b.

Na trhu PP rozoznávame priamych účastníkov: obchodná banka, poisťovňa, obchodník s CP. Nepriamy účastník: tuzemská alebo zahraničná PO.

úrok = suma x úroková sadzba x počet dní / 100 x 360

Všeobecné zdravotné poistenie

Musí priložiť:

- doklad, že zamestnáva najmenej 30 000 zamestnancov alebo predbežne registruje najmenej 30 000 občanov
- doklad že disponuje účelovým vkladom vo výške najmenej 30 mil. SK deponovaným v peň. ústave so sídlom v SR
- doklad že vinkuluje kauciu / = viaže záruku / najmenej v sume 10 mil. SK v peňažnom ústave v SR
- rozbor predpokladaných príjmov a výdavkov rezortnej poisťovne., súčasťou je aj poisťný plán
- záväzok že pokryje zriadovacie náklady rezortnej poisťovne bez požiadavky na štátny rozpočet
- návrh štatútu rez. poisťovne
- návrh Liečebného poriadku rez. poisťovne
- súhlas väčšiny zamestnancov

Orgány VZP:

- samosprávne orgány
- správna rada
- dozorná rada
- výkonné orgány všeob. poisťovne
- riaditeľstvo
- pobočky a ich expozitúry

Hospodárenie všeobecnej poisťovne:

Príjmy – poisťné, príspevky zo štátneho rozpočtu z dôvodu rastu nákladov na zdrav. starostlivosť, vlastné zdroje vytvorené využívaním vlastných fondov, príjmy plynúce z prirážok k poisťnému, poplatkov z omeškania, z pokút a poplatkov za nesplnenie oznamovacej povinnosti, príjmy plynúce z náhrad vynaložených nákladov za poskytnutú zdrav. starostlivosť v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb voči poistencom, príjmy plynúce z majetku všeob. poisťovne, dary a ostatné príjmy.

Výdavky – výdavky na zdrav. starostlivosť, výdavky nevyhnutného a neodkladného liečenia v cudzine, úhrada výdavkov iným poisťovňami alebo iným prav. subjektom na základe zmlúv o finančnom vysporiadaní platieb na

zdravot. služby poskytnuté poistencom, úhrady nevyhnutného a neodkladného liečenia v cudzine, úhrada výdav. na zdrav. starostlivosť poskytovanú na základe zmluvného poistenia a pripojistenia, výdavky na činnosť všeob. poisťovne v rámci jej schváleného rozpočtu.

Poistný rozpočet – zostavuje sa v členení na základný fond, rezervný fond, účelový fond, správny fond

Základný fond – tvorený z :

- poisťného, prirážok k poisťnému, poplatkov z omeškania, pokút a poplatkov za nesplnenie oznamovacej povinnosti
- príjmov za poskytnutú zdrav. starostlivosť v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb voči poistencom
- ostatných príjmov a darov

Prostriedky fondu sa použijú na úhradu výdavkov za poskytnutú zdrav. starostlivosť

Rezervný fond – tvorený:

- zo sumy 0,5 % z každej platby poisťného
- zo zúčtovania zostatku pri ročnej účtovnej závierke
- z ostatných príjmov

Uhrádzajú sa z neho mimoriadne výdavky, kt. nepredpokladá poisťný rozpočet, ak tieto výdavky prekračujú základný fond alebo došlo k výraznému výkyvu v plynulosti čerpania základného fondu

Účelový fond – je určený na úhradu zvýšených výdavkov v súvislosti s poskytovaným zdrav. starostlivosťou skupinám poistencov určených Ministerstvom zdravotníctva SR

- tvorí sa zo sumy 0,5 % z každej platby poisťného a taktiež z darov účelových dotácií

Správny fond – sa tvorí najviac vo výške 3 % z príjmov poisťovne

- je určený na krytie výdavkov všeob. poisťovne a jej orgánov

Prerozdeľovanie poisťného – poisťovňa je povinná zriadiť osobitný účet zdrav. poistenia na financovanie zdrav. starostlivosť na základe prerozdeľovania poisťného podľa počtu poistencov násobeného koeficientom vekovej štruktúry poistencov.

- poisťovne musia oznámiť do 25. dňa každého kalendárneho mesiaca správcovi účtu a to:
 1. sumu 60 % zo zaplateného poisťného s výnimkou sumy poisťného plateného štátom
 2. počet poistencov, za kt. poisťne platí štát a ich vekovú štruktúru za príslušný kalendárny mesiac
 3. počet všetkých poistencov a ich vekovú štruktúru za príslušný kalendárny mesiac
- správca účtu oznámi do 30. dňa v mesiaci všetkým poisťovňiam celkovú sumu, kt. na ne pripadá
- celkový podiel príslušnej poisťovne je súčet podielov pripadajúcich na každého jej poistenca, za kt. je platiteľom štát, pričom na každého takého poistenca vo veku do 60 rokov pripadá jeden podiel nad 60 rokov tri podiely

- jeden podiel sa vypočíta zo súčtu percentuálnej sumy poistného zaplateného poistovniami a celkovej platby štátu za osoby, za ktoré je platiteľom tak, že tento súčet sa vydolí celkovým počtom poistencov, za kt. je platiteľom štát, pričom každý poistenec vo veku nad 60 rokov sa počíta trikrát
- ak presahuje percentuálna suma zaplateného poistného celkovú sumu vypočítanú podľa predchádzajúcej časti, odvedie poisťovňa presahujúce finančné prostriedky na osobitný účet
- ak nedosahuje percentuálna suma zaplateného poistného celkovú vypočítanú sumu, správca účtu poukáže príslušnej poisťovni chýbajúce finančné prostriedky

/ Zákon nadobudol účinnosť 1. januára 1995 /